2025/503

20.3.2025

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2025/503,

18. märts 2025,

millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1351 rakenduseeskirjad seoses vormiga, mida liikmesriigid peavad kasutama tagamaks, et nende riiklikud varjupaiga- ja rändehaldusstrateegiad on teatavates põhielementides võrreldavad

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrust (EL) 2024/1351, mis käsitleb varjupaiga- ja rändehaldust ning millega muudetakse määruseid (EL) 2021/1147 ja (EL) 2021/1060 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 604/2013, ([1]) eriti selle artikli 7 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

(1) Määrusega (EL) 2024/1351 on kehtestatud varjupaiga- ja rändehalduse valdkonnas integreeritud poliitikakujundamise kaudu terviklik lähenemisviis rände haldamisele, mis ühendab nii sise- kui ka väliskomponente.

(2) Määruse (EL) 2024/1351 artikli 7 lõike 1 kohaselt peavad liikmesriigid võtma vastu riiklikud strateegiad, millega luuakse strateegiline lähenemisviis, tagamaks, et neil on olemas suutlikkus ja võimekus rakendada tulemuslikult oma varjupaiga- ja rändehaldussüsteemi, järgides täielikult oma liidu ja rahvusvahelisest õigusest tulenevaid kohustusi ning austades põhiõigusi. Riiklikud strateegiad peavad sisaldama vähemalt ennetusmeetmeid rändesurve vähendamiseks ja erandolukorra plaanimist, teavet solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõtte rakendamise kohta riigi tasandil ning teavet meetmete kohta, mida on võetud, et võtta arvesse Euroopa Liidu Varjupaigaameti (EUAA) ja Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti (Frontex) asjakohaseid seiretulemusi.

(3) Sellise strateegilise lähenemisviisi kehtestamiseks peaksid riiklikud strateegiad kandma liikmesriikide pikaajalist visiooni riiklike integreeritud varjupaiga- ja rändehaldussüsteemi strateegiliste eesmärkide kaudu, võttes muu hulgas arvesse oma eriolukorda, eelkõige geograafilist asukohta, ning lähtudes terviklikust lähenemisviisist varjupaiga- ja rändehaldusele koos selle sise- ja väliskomponentidega kooskõlas määruse (EL) 2024/1351 artiklitega 3, 4 ja 5 ning solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõttest kooskõlas kõnealuse määruse artikliga 6.

(4) Selleks et tagada riiklike strateegiate võrreldavus, peaksid liikmesriigid kasutama riiklike strateegiate koostamisel näidisvormi, mis tagab ühise struktuuri ja vajalikud võrreldavad elemendid, säilitades samal ajal liikmesriikide kaalutlusõiguse asjakohaste meetmete laadi ja ulatuse üle otsustamisel. Riiklikke strateegiaid ei tohiks kasutada seirevahendina, sest neis kirjeldatakse üksnes liikmesriikide strateegilist lähenemisviisi varjupaiga- ja rändehaldusele ning nende tulevasi vajadusi selles valdkonnas.

(5) Selleks et tagada liikmesriikide riiklike strateegiate järjepidev rakendamine, peab komisjon kooskõlas määruse (EL) 2024/1351 artikliga 8 koostama viieaastase Euroopa varjupaiga- ja rändehalduse strateegia, milles sätestatakse strateegiline ja pikaajaline lähenemisviis rände- ja varjupaigahaldusele liidu tasandil. Euroopa varjupaiga- ja rändehalduse strateegia peab tuginema liikmesriikide väljatöötatud riiklikele strateegiatele ja võtma neid arvesse.

(6) Vorm peaks toetama liikmesriike hästi struktureeritud varjupaiga- ja rändehalduse strateegiate väljatöötamisel ning aitama neil teatavate põhielementide kaudu sõnastada oma strateegilised eesmärgid iga valdkonna jaoks. See peaks sisaldama teatavaid põhielemente ja -meetmeid, et kõik strateegiad oleksid terviklikud ja võrreldavad.

([1]) ELT L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj.

(7) Riiklikud strateegiad peaksid hõlmama varjupaiga- ja rändehalduse käsitlemiseks terviklikku lähenemisviisi, mis põhineb määruse (EL) 2024/1351 artiklites 3, 4 ja 5 osutatud sise- ja väliskomponentidel. Varjupaiga- ja rändevaldkonna tulemuslikuks haldamiseks on vaja meetmeid, mille eesmärk on vähendada rändesurvet, ning meetmeid, mida võetakse nii liikmesriikides kui ka koostöös kolmandate riikidega. Seepärast tuleks riiklikes strateegiates seada vastavad strateegilised eesmärgid ning need peaksid koosnema asjakohastest meetmetest ja tegevustest, mis käsitlevad asjaomaseid rändeteid ning vähendavad stiimuleid kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute põgenemiseks ja ebaseaduslikuks liikumiseks liikmesriikide vahel ning hoiavad neid ära. Sellised meetmed ja tegevused nii sise- kui ka väliskomponendi raames on võrdselt vajalikud, et vähendada ebaseaduslike liitu saabujate koguarvu, vähendades seeläbi rändesurvet.

(8) Võttes arvesse liikmesriikide kohustusi, mis tulenevad määruses (EL) 2024/1351 osutatud tervikliku lähenemisviisi väliskomponendist, peaksid riiklikud strateegiad sisaldama põhimeetmeid ja -tegevusi, mis käsitlevad asjaomaseid rändeteid, näiteks meetmeid, millega edendatakse partnerlusi kolmandate riikidega, edendatakse seaduslikku rännet ja seaduslikke rändevõimalusi, toetatakse partnerriike, kes võtavad vastu suure hulga rändajaid ja pagulasi, hoitakse ära ja vähendatakse ebaseaduslikku rännet, tegeletakse ebaseadusliku rände algpõhjuste ja ajenditega ning tõhustatakse tagasisaatmist, tagasivõtmist ja taasintegreerimist, austades täielikult põhiõigusi ja liidu rahvusvahelisi kohustusi. Need meetmed ja tegevused on keskse tähtsusega riikliku rändehalduse seisukohast ja rändesurve ohu vähendamiseks pikas perspektiivis.

(9) Võttes arvesse liikmesriikide kohustusi, mis tulenevad määruses (EL) 2024/1351 osutatud tervikliku lähenemisviisi sisekomponendist, peaksid riiklikud strateegiad sisaldama asjakohaseid põhimeetmeid ja -tegevusi, et võimaldada kohaldada rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise norme, meetmeid ärakasutamise vastu võitlemiseks ja ebaseadusliku töötamise vähendamiseks ning rändajate tööturul ärakasutamise ennetamiseks, samuti meetmeid, millega tagatakse ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmise tulemuslik haldamine. Need meetmed ja tegevused on rändeprobleemide tulemuslikuks lahendamiseks ja riiklikul tasandil rakendatavate varjupaigamenetluste võimaliku kuritarvitamise piiramiseks väga olulised.

(10) Selleks et tagada solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõttele tugineva liidu varjupaiga- ja rändepoliitika tulemuslik toimimine määruse (EL) 2024/1351 artikli 6 lõike 2 punktis a ja artikli 7 lõike 1 teise lõigu punktis b sätestatud kohustuste kontekstis, peaksid riiklikud strateegiad sisaldama piirihalduse valdkonnas asjakohaseid põhimeetmeid ja -tegevusi, mis on vajalikud varjupaiga- ja rändevaldkonnas sidusa ja õiglase lähenemisviisi tagamiseks, näiteks meetmeid, mille eesmärk on tõhustada piirimenetlusi, parandada viisade väljaandmist ja vältida viisavabaduskavade kuritarvitamist.

(11) Tagamaks, et riiklikud varjupaiga- ja rändesüsteemid tagavad tulemusliku juurdepääsu rahvusvahelise kaitse menetlustele, peaksid riiklikud strateegiad sisaldama teatavaid põhimeetmeid ja -tegevusi, et tagada liikmesriigi territooriumil kiire ja tulemuslik juurdepääs varjupaigamenetlustele, meetmeid, mis näitavad, kuidas tagatakse ELi põhiõiguste hartas ja muudes asjakohastes rahvusvahelistes lepingutes sätestatud põhiõiguste austamine ja kuidas seda jälgitakse, meetmeid, mille eesmärk on luua tugev vastuvõtusüsteem, meetmeid teiste liikmesriikide tulemuslikuks toetamiseks, meetmeid seadusliku rände võimaluste ja hästi hallatud liikuvuse edendamiseks ning meetmeid, millega luuakse tingimused edukaks integratsiooniks. Need meetmed on liikmesriikidele määrusest (EL) 2024/1351 tulenevate kohustuste tulemusliku täitmise tagamise seisukohast üliolulised. Meetmete aluseks olevad strateegilised eesmärgid on solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõtte järgimiseks äärmiselt olulised.

(12) Riiklikes strateegiates sisalduvad strateegilised eesmärgid ja nendega seotud meetmed aitavad suurendada liikmesriikide vastupidavust ja kohanemisvõimet seoses varjupaiga ja rände valdkonna tulevaste suundumustega ning nende valmisolekut tulla toime rändeolukorra kõikumisega ja lahendada kriisiolukordi.

(13) Võttes arvesse liikmesriikide valmisolekut ja suutlikkust kohaneda varjupaiga- ja rändehalduse areneva ja muutuva tegelikkusega, peaksid riiklikud strateegiad sisaldama strateegilist lähenemisviisi erandolukorra plaanimisele ning tagama valmisoleku ja erandolukorra valdkonnas mitmesuguste muude vahendite vastastikuse täiendavuse ja järjepidevuse.

(14) Tagamaks, et riiklikud varjupaiga- ja rändesüsteemid on valmis kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta isikute võimalikuks massiliseks saabumiseks, ärakasutamise või vääramatu jõu olukordadeks varjupaiga- ja rändevaldkonnas, peaksid riiklikud strateegiad sisaldama meetmeid, mille eesmärk on varustada need süsteemid vajalike meetmete ja vahenditega, mis tagavad üldise valmisoleku sellisteks olukordadeks valmistumisel, neile reageerimisel ja nende lahendamisel.

(15) Integreeritud lähenemisviisi elluviimiseks peaksid riiklikud strateegiad sisaldama ka strateegilisi eesmärke, mida toetavad asjakohased meetmed, et rakendada integreeritud poliitikakujundamise põhimõtet ja kogu valitsemissektorit hõlmavat lähenemisviisi, nagu on seoses tervikliku lähenemisviisiga varjupaiga- ja rändehaldusele osutatud määruse (EL) 2024/1351 artiklis 3.

(16) Selleks et tagada kooskõlas solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõttega liidu ja selle liikmesriikide poolt nende pädevuse piires võetavate meetmete sidusus ja tulemuslikkus seoses vajadusega tagada vajalikud inimressursid ning materiaalsed ja rahalised vahendid, nagu on osutatud määruse (EL) 2024/1351 artikli 6 lõike 2 punktis b, tuleks vormis ette näha meetmed, mis tuleb lisada, et tagada piisav suutlikkus ja suutlikkus strateegia eri komponentide rakendamiseks, võttes arvesse, et riiklik strateegia tuleb ellu viia viie aasta jooksul.

(17) Lisaks peavad riiklikud strateegiad vastavalt määruse (EL) 2024/1351 artikli 7 lõike 1 teise lõigu punktile c sisaldama teavet selle kohta, kuidas tuleks arvesse võtta määrusega (EL) 2021/2303 ([2]) loodud varjupaigaameti ja määrusega (EL) 2019/1896 ([3]) loodud Frontexi tehtud järelevalve asjakohaseid tulemusi.

(18) Strateegiates tuleb arvesse võtta ka nõukogu määruse (EL) 2022/922 ([4]) kohaselt tehtud Schengeni hindamist ning määruse (EL) 2024/1356 ([5]) artikli 10 kohaselt tehtud põhiõiguste seire asjakohaseid tulemusi.

(19) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(20) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 4 kohaselt on Iirimaa 27. juuni 2024. aasta kirjaga teatanud oma soovist osaleda määruse (EL) 2024/1351 vastuvõtmisel ja kohaldamisel. Iirimaa osalemine kinnitati komisjoni otsusega (EL) 2024/2088 ([6]). Seepärast on käesolev otsus Iirimaa suhtes siduv.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2303, mis käsitleb Euroopa Liidu Varjupaigaametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 439/2010 (ELT L 468, 30.12.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/1896, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624 (ELT L 295, 14.11.2019, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj).

([4]) Nõukogu 9. juuni 2022. aasta määrus (EL) 2022/922, mis käsitleb Schengeni *acquis*' kohaldamise kontrollimiseks hindamis- ja järelevalvemehhanismi kehtestamist ja toimimist ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1053/2013 (ELT L 160, 15.6.2022, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/922/oj).

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1356, millega kehtestatakse kolmanda riigi kodanike taustakontroll välispiiridel ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 767/2008, (EL) 2017/2226, (EL) 2018/1240 ja (EL) 2019/817 (ELT L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

([6]) Komisjoni 31. juuli 2024. aasta otsus (EL) 2024/2088, millega kinnitatakse Iirimaa osalemine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2024/1351, mis käsitleb varjupaiga- ja rändehaldust ning millega muudetakse määruseid (EL) 2021/1147 ja (EL) 2021/1060 (ELT L, 2024/2088, 2.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2088/oj).

(21) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EL) 2024/1351 artikli 77 lõikes 1 nimetatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2024/1351 artiklis 7 osutatud riiklike strateegiate vorm on esitatud käesoleva otsuse lisas.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 18. märts 2025

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

VORM, MIDA LIIKMESRIIGID PEAVAD KASUTAMA TAGAMAKS, ET NENDE RIIKLIKUD VARJUPAIGA- JA RÄNDEHALDUSSTRATEEGIAD ON TEATAVATES PÕHIELEMENTIDES VÕRRELDAVAD

1. RIIKLIK VARJUPAIGA- JA RÄNDEHALDUSE KONTEKST

Esitage üksikasjalik kokkuvõte praegusest riiklikust varjupaiga- ja rändeolukorrast, tuginedes muu hulgas riskianalüüside ja operatiivolukorra hinnangute tulemustele. Esitage strateegilise visiooni põhielemendid, tuues esile võimalikud olemasolevad ja tulevased ränderiskid, probleemid, vajadused ja võimalused, võttes arvesse liikmesriikide eriolukorda, eelkõige nende geograafilist asukohta.

2. STRATEEGILISED EESMÄRGID NING PÕHIMEETMED VARJUPAIGA- JA RÄNDEHALDUSE VALDKONNAS

Määrake kõigis järgmistes valdkondades kindlaks strateegilised poliitikaeesmärgid ja nendega seotud peamised meetmed, mille abil oma varjupaiga- ja rändehaldussüsteemi tulemuslikult rakendada, järgides solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõtet, integreeritud poliitikakujundamise põhimõtet ning austades täielikult liidu ja rahvusvahelist õigust ning põhiõigusi. Nende eesmärkide kavandamisel võtke arvesse iga osa kõiki praegusi ja tulevasi probleeme, vajadusi ja võimalusi. Meetmete kirjeldamisel võtke arvesse, millised neist on asjakohased teie praeguste ja tulevaste strateegiliste eesmärkide saavutamiseks asjaomases valdkonnas järgmise viie aasta jooksul. Lisage teave selle kohta, kuidas on arvesse võetud Euroopa Liidu Varjupaigaameti (EUAA) ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti (Frontex) tehtud järelevalve tulemusi ning muid asjakohaseid hindamis- ja seiretulemusi ([1]). Vajaduse korral lisage ka viited muudele strateegiatele ja kavadele, sealhulgas integreeritud piirihalduse riiklikule strateegiale ja muudele asjakohastele riiklikele erandolukorraplaanidele, et tagada koostoime, järjepidevus ja vastastikune täiendavus.

2.1. Varjupaiga- ja rändesüsteemi tulemuslik haldamine eesmärgiga vähendada rändesurvet tervikliku lähenemisviisi abil

2.1.1. *Välismõõtme elemendid*

Võttes arvesse oma riiklikku konteksti ja geograafilist asukohta ning väljaselgitatud praeguseid ja tulevasi probleeme ning kindlakstehtud vajadusi, kirjeldage, kuidas strateegilised poliitikaeesmärgid aitavad teil tegeleda asjaomaste rändeteedega, järgides täielikult liidu ja rahvusvahelist õigust ning põhiõigusi.

Kirjeldage, millised järgmistest põhielementidest ja -meetmetest on asjakohased teie praeguste ja tulevaste strateegiliste eesmärkide saavutamiseks selles valdkonnas. Samuti lisage kõik muud meetmed, mida peate strateegiliste eesmärkide saavutamiseks kõige asjakohasemaks.

— Kuidas kõige paremini edendada ja luua kohandatud ja vastastikku kasulikke partnerlusi kolmandate päritolu- ja transiidiriikidega ning kuidas edendada koostööd asjaomaste kolmandate riikidega kahepoolsel, piirkondlikul ja mitmepoolsel tasandil, sealhulgas tulemusliku tagasisaatmise valdkonnas.

— Kuidas edendada seaduslikku rännet ja seaduslikke võimalusi kolmandate riikide kodanike jaoks, kes vajavad rahvusvahelist kaitset, samuti nende jaoks, kellel on muul alusel lubatud seaduslikult liikmesriigis elada, sealhulgas vajaduse korral osalemine ELi talendipartnerluses ([2]) ja liidu ümberasustamisraamistikus ([3]).

([1]) Määruse (EL) 2022/922 kohaselt tehtud hindamine ja määruse (EL) 2024/1356 artikli 10 kohaselt tehtud seire.

([2]) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Oskustööliste ja andekate inimeste meelitamine ELi“ COM(2022) 657 final (ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:52022DC0657).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1350, millega luuakse liidu ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise raamistik ning muudetakse määrust (EL) 2021/1147 (ELT L, 2024/1350, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1350/oj).

— Muud meetmed, mis võiksid toetada teie strateegilisi eesmärke selles valdkonnas, näiteks: meetmed, millega toetatakse kolmandaid riike, kes võtavad vastu suurel hulgal rändajaid ja pagulasi, meetmed, millega toetatakse kolmandate riikide tegevussuutlikkust rände, varjupaiga ja piirihalduse valdkonnas, austades täielikult inimõigusi, ning meetmed ebaseadusliku rände ja sundrände algpõhjustega tegelemiseks ning liikmesriikide territooriumile suunduva ebaseadusliku rände ennetamiseks ja vähendamiseks, tagades samal ajal õiguse taotleda rahvusvahelist kaitset, meetmed rändajate smugeldamise ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks ning inimkaubanduse tõkestamiseks, vähendades samal ajal meetmete põhjustatud haavatavust, ning meetmed ebaseaduslikult üle piiri toimetatud ja inimkaubanduse ohvriks langenud inimeste õiguste kaitseks. Kaaluge meetmete võtmist ebaseadusliku rände ja sundrände algpõhjuste ja ajenditega tegelemiseks.

2.1.2. ***Sisemõõtme elemendid***

Võttes arvesse oma riiklikku konteksti ja geograafilist asukohta ning väljaselgitatud praeguseid ja tulevasi probleeme ning kindlakstehtud vajadusi, kirjeldage strateegilisi poliitikaeesmärke, mille eesmärk on eelkõige vähendada stiimuleid kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute põgenemiseks ja ebaseaduslikuks liikumiseks liikmesriikide vahel ning neid ära hoida.

Kirjeldage, millised järgmistest põhielementidest ja -meetmetest on asjakohased teie praeguste ja tulevaste strateegiliste eesmärkide saavutamiseks selles valdkonnas. Samuti lisage kõik muud meetmed, mida peate strateegiliste eesmärkide saavutamiseks kõige asjakohasemaks.

— Kuidas kõige paremini tagada rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määramist käsitlevate normide nõuetekohane ja kiire kohaldamine ning vajaduse korral üleandmine vastutavale liikmesriigile. Lisaks märkige meetmed, mille eesmärk on tagasivõtmis- ja vastuvõtmismenetluste tulemuslik rakendamine, meetmed, millega piiratakse riikliku varjupaigasüsteemi kuritarvitamist, sealhulgas põgenemise ja ebaseadusliku liikumise kaudu, ning kuidas on asjakohasel juhul arvesse võetud või kavas arvesse võtta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2303 ([4]) artikli 14 kohaselt tehtud seire tulemusi.

— Meetmed ärakasutamise vastu võitlemiseks ja ebaseadusliku töötamise vähendamiseks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/52/EÜ, ([5]) sealhulgas meetmed, millega tagatakse karistuste nõuetekohane kohaldamine ja hoitakse tulemuslikult ära rändajate ärakasutamine tööturul.

— Tagasisaatmise tulemusliku haldamise puhul kirjeldage oma strateegilist lähenemisviisi, millega tagatakse ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmise tulemuslik haldamine, sealhulgas nende tagasisaatmine tulemuslikul ja väärikal moel, kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/115/EÜ ([6]).

— Muud meetmed, mis võiksid toetada teie strateegilisi eesmärke tagasisaatmise haldamise valdkonnas, näiteks: koostöö sisseseadmine asjaomaste osalejate ja ametiasutuste vahel, suutlikkuse strateegiline planeerimine, Frontexi asjakohaste vahendite kasutamine või taasintegreerimist toetavate meetmete väljatöötamine. Lisaks mõelge läbi, kuidas võetakse või kavatsetakse asjakohastel juhtudel arvesse võtta EUAA ja Frontexi tehtud seire ning määruse (EL) 2022/922 ([7]) kohaselt tehtud hindamise tulemusi.

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2303, mis käsitleb Euroopa Liidu Varjupaigaametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 439/2010 (ELT L 468, 30.12.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj).

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta direktiiv 2009/52/EÜ, millega sätestatakse ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele kohaldatavate karistuste ja meetmete miinimumnõuded (ELT L 168, 30.6.2009, lk 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/52/oj).

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT L 348, 24.12.2008, lk 98, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj).

([7]) Nõukogu 9. juuni 2022. aasta määrus (EL) 2022/922, mis käsitleb Schengeni *acquis*' kohaldamise kontrollimiseks hindamis- ja järelevalvemehhanismi kehtestamist ja toimimist ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1053/2013 (ELT L 160, 15.6.2022, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/922/oj).

2.1.3. ***Meetmed teiste liikmesriikide tulemuslikuks toetamiseks***

— Kirjeldage oma strateegilist lähenemisviisi, millega tagatakse liikmesriikide suutlikkus pakkuda teistele liikmesriikidele tulemuslikku toetust solidaarsuspanuste vormis ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1351 ([8]) artikli 6 lõikes 3 osutatud ELi alaliste rändetoetusvahendite kaudu.

2.2. **ELi välispiiride tõhus haldamine**

Võttes arvesse oma riigi konteksti ja geograafilist asukohta ning väljaselgitatud praeguseid ja tulevasi probleeme, samuti kindlakstehtud vajadusi, kirjeldage strateegilisi poliitikaeesmärke, millega tagatakse välispiiride tulemuslik integreeritud haldamine.

Kirjeldage, millised järgmistest põhielementidest ja -meetmetest on asjakohased teie praeguste ja tulevaste strateegiliste eesmärkide saavutamiseks selles valdkonnas. Samuti lisage kõik muud meetmed, mida peate strateegiliste eesmärkide saavutamiseks kõige asjakohasemaks.

2.2.1. ***ELi välispiiride tõhus haldamine ja juurdepääs rahvusvahelisele kaitsele***

— Kuidas saavutada suur vastastikune täiendavus selle strateegia ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1896 ([9]) artiklis 3 sätestatud Euroopa integreeritud piirihalduse riikliku strateegia vahel. Kui see on asjakohane, käsitlege meetmeid, millega tagatakse kõigi rahvusvahelises ja liidu õiguses merel päästetud isikutega seoses kehtestatud kohustuste täitmine.

— Kirjeldage kuidas tagada ühise viisapoliitika täielik rakendamine riiklikul tasandil, sealhulgas seda, kuidas kõige paremini korraldada asjakohaseid rände- ja julgeolekukontrolle enne viisa õigeaegset väljaandmist ning kuidas vältida viisavabaduse korra kuritarvitamist.

— Kuidas võetakse asjakohasel juhul arvesse või kavatsetakse arvesse võtta EUAA ja Frontexi tehtud seire, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/922 kohaselt tehtud hindamise ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1356 ([10]) artikli 10 kohaselt tehtud seire peamisi tulemusi.

2.2.2. ***Tegelik juurdepääs rahvusvahelisele kaitsele ELi välispiiridel***

— Kuidas kõige paremini tagada õigeaegne ja tegelik juurdepääs õiglasele ja tõhusale rahvusvahelise kaitse menetlusele ELi välispiiridel, transiiditsoonides ja territoriaalmeredel.

— Mis puutub vajadusse rakendada tulevikus järjepidevalt ja tulemuslikult Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EL) 2024/1348 ([11]) ja (EL) 2024/1349 ([12]) sätestatud piirimenetlust, siis kirjeldage kõiki asjakohaseid meetmeid, mis tagavad muu hulgas selle nõuetekohase kohaldamise piiridel ja säilitavad varjupaigaõiguse. Lisaks mõelge läbi ja kirjeldage, kuidas kõige paremini ühtlustada varjupaiga- ja tagasisaatmismenetlust rahvusvahelise kaitse taotluse tagasilükkamise korral, sealhulgas kohtuliku kontrolli etapis.

([8]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1351, mis käsitleb varjupaiga- ja rändehaldust ning millega muudetakse määruseid (EL) 2021/1147 ja (EL) 2021/1060 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 604/2013 (ELT L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).

([9]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/1896, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624 (ELT L 295, 14.11.2019, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj).

([10]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1356, millega kehtestatakse kolmanda riigi kodanike taustakontroll välispiiridel ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 767/2008, (EL) 2017/2226, (EL) 2018/1240 ja (EL) 2019/817 (ELT L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

([11]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1348, millega luuakse rahvusvahelise kaitse ühine menetlus liidus ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2013/32/EL (ELT L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

([12]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1349, millega kehtestatakse piiril toimuv tagasisaatmismenetlus ja millega muudetakse määrust (EL) 2021/1148 (ELT L, 2024/1349, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj).

2.3. **Õiglane varjupaiga- ja integratsioonisüsteem**

Võttes arvesse oma riiklikku konteksti ja geograafilist asukohta ning väljaselgitatud praeguseid ja tulevasi probleeme ning juba kindlakstehtud vajadusi, kirjeldage strateegilisi poliitikaeesmärke, millega tagatakse, et varjupaigahaldussüsteem tagab tegeliku juurdepääsu rahvusvahelise kaitse menetlusele, mis tagab taotlejatele piisava elatustaseme ja annab rahvusvahelise kaitse taotlejatele, kes seda vajavad, tagades nende piisava integratsiooni.

Kirjeldage, millised järgmistest põhielementidest ja -meetmetest on asjakohased teie praeguste ja tulevaste strateegiliste eesmärkide saavutamiseks selles valdkonnas. Samuti lisage kõik muud meetmed, mida peate strateegiliste eesmärkide saavutamiseks kõige asjakohasemaks.

2.3.1. ***Õigeaegse ja tegeliku juurdepääsu tagamine õiglastele ja tõhusatele varjupaigamenetlustele liikmesriigi territooriumil***

— Teie strateegiline lähenemisviis, mille eesmärk on tagada õigeaegselt oma liikmesriigis haldus- ja kohtutasandil kvaliteetsed ja sidusad haldus- ja kohtuotsuste tegemise protsessid, järgides täielikult kohtute sõltumatuse põhimõtet, sealhulgas meetmete abil, mille eesmärk on ühtlustada varjupaigaotsuseid ja vähendada riikliku varjupaigasüsteemi kuritarvitamise ohtu.

— Strateegilisele planeerimisele suunatud meetmed, millega tagada haldus- ja kohtutasandil vajalik suutlikkus, järgides täielikult kohtute sõltumatuse põhimõtet, et nõuetekohaselt täita kohustusi, mis on rahvusvahelise kaitse taotluste menetluse kättesaadavuse ja läbivaatamise kohta sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EL) 2024/1348 ja (EL) 2024/1347 ([13]).

2.3.2. ***Menetluslikud tagatised ja põhiõigused***

— Kuidas tagatakse strateegiline lähenemisviis koos asjakohaste põhimeetmetega, mis kindlustavad, et järgitakse põhiõigusi ja kaitsemeetmeid, sealhulgas ELi põhiõiguste hartas sätestatud kaitsemeetmeid, kaasa arvatud menetluslikke tagatisi ja kinnipidamistingimusi, ning et seda jälgitakse riiklikku, liidu ja rahvusvahelist kohtupraktikat nõuetekohaselt arvesse võttes. Arvestage ka saatjata alaealiste ja haavatavate taotlejate erivajadusi.

2.3.3. ***Tugev vastuvõtusüsteem***

— Teie strateegiline lähenemisviis, mille eesmärk on parimal viisil tagada, et vastuvõtusüsteem suudab tagada taotlejatele juurdepääsu nõuetekohastele vastuvõtutingimustele kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2024/1346 ([14]).

— Muud meetmed, mis võiksid toetada Teie strateegilisi eesmärke selles valdkonnas, näiteks: meetmed kestliku, vastupidava ja asjakohase vastuvõtusüsteemi tagamiseks, meetmed piisavate vastuvõtutingimuste (ja vajaduse korral põhivajaduste) järelevalve tagamiseks, meetmed vastuvõtusüsteemi kuritarvitamise ohu vähendamiseks, meetmed saatjata alaealiste ja haavatavate isikute erivajaduste rahuldamiseks; lisage integratsiooniga seotud meetmed kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2024/1346.

2.3.4. ***Tingimuste loomine edukaks ja varajaseks integratsiooniks***

— Teie strateegiline lähenemisviis, millega tagatakse rahvusvahelise kaitse saajate ja muudest riiklikest kaitsekavadest toetatavate isikute edukas integreerimine, sealhulgas määrusest (EL) 2024/1347 tulenevate õiguste (haridus, sealhulgas keelekursused, tööhõive, tervishoid, eluase, sotsiaalkindlustus ja sotsiaalabi) austamine.

([13]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1347, mis käsitleb nõudeid, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule, millega muudetakse nõukogu direktiivi 2003/109/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/95/EL (ELT L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj).

([14]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1346, milles sätestatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtu nõuded (ELT L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).

2.4. **Valmisolek ja erandolukorra plaanimine**

Mõelge seoses praeguste ja tulevaste väljaselgitatud probleemidega ning kindlakstehtud vajadustega läbi, kuidas on erandolukorra plaanimine ja kriisideks valmisolek integreeritud varjupaiga- ja rändealasesse strateegilisse lähenemisviisi.

Mõelge läbi ja kirjeldage, millised põhielemendid ja -meetmed on asjakohased teie praeguste ja tulevaste strateegiliste eesmärkide saavutamiseks selles valdkonnas. Pidage meeles, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EL) 2024/1351 ja (EL) 2024/1359 ([15]) on sätestatud, et strateegia peab hõlmama allpool loetletud elemente. Samuti lisage kõik muud meetmed, mida peate strateegiliste eesmärkide saavutamiseks kõige asjakohasemaks.

— Kuidas kõige paremini tagada, et riikliku strateegia rakendamisel võetakse arvesse ja kajastatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2024/1359, määruses (EL) 2019/1896, direktiivis (EL) 2024/1346 ning määruses (EL) 2021/2303 sätestatud kohustusi.

— Kuidas saavutada strateegilisel tasandil ning tekkivate probleemide ja võimalike tulevaste riskide pidevale analüüsile tuginedes, et teie varjupaiga- ja rändevaldkonna erandolukorraplaanid on asjakohased ning tagada samal ajal ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2024/1346 sätestatud kohustuste täitmise. Lisaks mõelge läbi, kuidas tagada, et riiklik strateegia on kooskõlas muude asjakohaste riiklike erandolukorra- ja valmisolekustrateegiatega ning täiendab neid strateegiliselt, näiteks julgeoleku valdkonnas.

— Kuidas kasutada komisjoni rändevaldkonna valmisoleku- ja kriisikava ([16]) raames koostatud aruandeid, et need erandolukorra planeerimist toetaksid.

— Kuidas tagada, et teie riiklikul süsteemil on olemas asjakohased meetmed, et olla valmis erakorralisteks olukordadeks, kus kolmandate riikide kodanikud või kodakondsuseta isikud saabuvad massiliselt teie liikmesriiki maa-, õhu- või mereteed pidi, sealhulgas maabunud isikud, kui see on asjakohane, ning sellistele olukordadele vajaduse korral reageerida ja neid lahendada. Võttes arvesse ka meetmeid, millega kaitstakse rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate ning muud liiki kaitse saajate põhiõigusi.

— Kuidas tagada, et teie riiklikul süsteemil on olemas meetmed, mis on vajalikud, et tagada üldine valmisolek valmistuda rände- ja varjupaigavaldkonnas toimuva ärakasutamise olukordadeks, neile reageerimiseks ja nende lahendamiseks juhul, kui kolmas riik või vaenulik valitsusväline osaleja soodustab või hõlbustab kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta isikute liikumist välispiiridele või teie liikmesriiki eesmärgiga destabiliseerida liitu või liikmesriiki ning kui selline tegevus võib ohustada liikmesriigi põhifunktsioone. Kaaluge ka meetmeid rahvusvahelise kaitse ja muude kaitsevormide taotlejate ja saajate põhiõiguste kaitsmiseks.

— Kuidas tagada, et teie riiklikul süsteemil on olemas meetmed, mis on vajalikud vääramatu jõu olukordadeks valmistumiseks, neile reageerimiseks ja nende lahendamiseks, sealhulgas meetmed, millega kaitstakse rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate ning muud liiki kaitse saajate õigusi.

2.5. **Integreeritud lähenemisviisi elluviimine – meetmed integreeritud poliitikakujundamise põhimõtte rakendamiseks**

Mõelge läbi, kuidas varjupaiga- ja rändehalduspoliitikat käsitleva tervikliku lähenemisviisi alusel tagada ja strateegilisel tasandil edasi arendada integreeritud poliitikakujundamise põhimõtte rakendamist, sealhulgas selle poliitika sise- ja väliskomponentide kooskõla ning vajadus tiheda institutsioonidevahelise koostöö järele riiklikul tasandil.

([15]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1359, mis käsitleb kriisiolukordi ja vääramatu jõu olukordi rände- ja varjupaigaküsimuste valdkonnas ning millega muudetakse määrust (EL) 2021/1147 (ELT L, 2024/1359, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

([16]) Komisjoni 23. septembri 2020. aasta soovitus (EL) 2020/1366 rändevaldkonna valmisolekut ja kriisiohjet puudutava ELi mehhanismi kohta (rändevaldkonna valmisoleku- ja kriisikava) (ELT L 317, 1.10.2020, lk 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2020/1366/oj).

Mõelge läbi ja kirjeldage, millised järgmistest põhielementidest ja -meetmetest on asjakohased teie praeguste ja tulevaste strateegiliste eesmärkide saavutamiseks selles valdkonnas. Samuti lisage kõik muud meetmed, mida peate strateegiliste eesmärkide saavutamiseks kõige asjakohasemaks.

— Kuidas saaks kõige paremini luua rände- ja varjupaigahalduse institutsioonilise korra, mis põhineb riikliku tasandi terviklikul lähenemisviisil rände- ja varjupaigaküsimuste haldamisele ja hõlmab erinevate valitsusasutuste (asjaomased ministeeriumid ja ametid) vahelisi koordineerimisstruktuure, et viia ellu rände- ja varjupaigaalase tervikliku lähenemisviisi sise- ja väliskomponendid ning tagada nende vastastikune sidusus.

— Kuidas tagada tulemuslik kord, mille eesmärk on tagada kohtute sõltumatuse põhimõtet täielikult järgides tõhus koordineerimine ja koostöö valitsuse ja kohtutasandi vahel ning eri riigi tasandite (riiklik, piirkondlik, kohalik) vahel, kui see on asjakohane ja kooskõlas riigisisese õigusega.

— Kuidas saaks sisuliselt kaasata teisi sidusrühmi, sealhulgas rahvusvahelisi ja valitsusväliseid organisatsioone, majandus- ja sotsiaalpartnereid ning rändeorganisatsioone.

— Kuidas tagatakse üldine koostöö (sealhulgas liidu õiguse kohaselt nõutav teabevahetus) teiste liikmesriikidega ning kuidas on tagatud kooskõla teiste liikmesriikide ja liidu institutsioonide meetmetega.

2.6. **Piisava suutlikkuse ja võimekuse tagamine riikliku strateegia tulemuslikuks rakendamiseks**

Võttes arvesse väljaselgitatud praeguseid ja tulevasi probleeme ning kindlakstehtud vajadusi, kirjeldage oma strateegilisi poliitikaeesmärke, millega tagatakse strateegia eri komponentide rakendamiseks piisav inimressurss ning materiaalne ja finantssuutlikkus.

Kirjeldage, millised järgmistest põhielementidest ja -meetmetest on asjakohased teie praeguste ja tulevaste strateegiliste eesmärkide saavutamiseks selles valdkonnas. Samuti lisage kõik muud meetmed, mida peate strateegiliste eesmärkide saavutamiseks kõige asjakohasemaks.

— Kuidas on kõige parem tagada selle strateegia tulemuslikuks rakendamiseks vajalike inimressursside ning materiaalsete ja rahaliste vahendite ning taristu kättesaadavus, võttes arvesse, et strateegiat rakendatakse viie aasta jooksul.

— Kuidas kasutatakse riikliku tulemusliku varjupaiga- ja rändehaldussüsteemi tagamiseks nüüdisaegseid digitaalseid andmehaldus- ja kommunikatsioonivahendeid, sealhulgas eu-LISA hallatavaid liidu suuremahulisi IT-süsteeme ja -vahendeid.

— Kuidas liidu tasandil loodud olemasolevaid operatiivtoe vahendeid, näiteks neid, mida pakuvad EUAA ja Frontex, või ELi alalisi rändetoetusvahendeid, kasutatakse või saaks kasutada tulemusliku varjupaiga- ja rändehaldussüsteemi tagamiseks.

— Kuidas kõige paremini tagada, et liidu praegune rahaline toetus aitaks strateegia rakendamist tõhusalt toetada, täiendades samal ajal riiklikke vahendeid, ning tagaks varjupaiga- ja rändehaldussüsteemi tõhusa toimimise.